

ОТЧЕТ

**ЗА РАБОТАТА НА
РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА
"ГЕОРГИ РАКОВСКИ" - ЯМБОЛ**

ЗА 2023 Г.

Дейността на Регионална библиотека "Георги Раковски" - Ямбол през 2023 година бе подчинена на следните основни задачи:

1. Разширяване на справочно-информационната и издателска дейност на библиотеката върху основата на изградените собствени бази данни и автоматизираната текуща национална библиография и книгопис, дигитализиране на най-ценните краеведски издания
2. Популяризиране и утвърждаване на съвременните информационни услуги за читателите на библиотеката чрез изграждане на пълнотекстови и графични бази данни а най-често търсените документи и предоставянето им на електронен носител чрез пълноценно използване на Интернет
3. Търсене на нови форми и методи за разширяване на читателския състав и подобряване качеството и ефективността на библиотечното обслужване
4. Редовно поддържане на WEB-страницата на библиотеката, пълноценно използване на възможностите за on-line справки и търсене в каталози и картотеки, обслужване и справки чрез електронна поща
5. Продължаване на пресигнирането на основния фонд в съответствие с утвърдената класификационна схема
6. Ремонт, реструктуриране и оптимизиране на библиотечните пространства за по-добро съхраняване на библиотечните единици
7. Инвентаризация на фонда на Заемна за възрастни
8. Реорганизация на основните книгохранилища с цел оптимизиране на библиотечното пространство
9. Продължаване на дейностите по създаване и въвеждане на електронни инвентарни книги в съответствие с изискванията на Наредба № 3 от 18.11.2014 г. за съхраняване, ползване и разпореждане с документи от библиотечния фонд
10. Водене и текущо поддържане на Регистъра на обществените библиотеки на сайта на Министерството на културата на библиотеките от Ямболска област

През изминалата 2023 г. библиотеката реализира два големи проекта – за набавяне на нови книги и за разширяване на регионалната дейност и облагородяване на библиотечната среда и превръщане на библиотеката в уютно и привлекателно място с акцент върху най-малките читатели.

През 2023 г. в Регионална библиотека „Г. С. Раковски” – Ямбол бе реализиран проект по програма "Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност" 2023 г. по договор № РД-11-06-704 / 20.11.2023 г. за финансова подкрепа в размер на **6 601,45** лв на библиотеката при обновяване на фондовете ѝ с книги и други информационни източници.

Благодарение на успешната реализация на проекта бяха набавени **448 книги (393 заглавия)** - актуална художествена литература от български и чужди автори, най-новите издания от детска литература, литература в областта на психологията, справочни издания, речници, учебници за ВУЗ, учебно-помощна и историческа литература, на обща стойност **6 601,45** лв.

По проект „Съвременната библиотека и дигиталното поколение – в търсене на читателя на утрешния ден. Активизиране на стремежа към четене у децата чрез формиране на привлекателна библиотечна среда, създаване на навици за четене и интерпретация на информацията. Провеждане на интересни форми за активно учене и забавление, провокиране на ново отношение към книгата у

съвременното поколение като вековен източник на мъдрост, носител на знание и морален авторитет” бяха заложени **три основни дейности за реализация:**

Дейност 1. Създаване на съвременни зали за обучение и развлечение на читателите в Детски отдел

Дейност 2. „Ямболски истории“ (илюстрирана история за миналото на град Ямбол с любопитни и малко известни факти)

Дейност 3. Експертно-консултантска, квалификационна и методическа подкрепа за библиотекарите в област Ямбол и РБ „Г.С. Раковски“ .

Получените по проекта средства за регионална дейност и методическо подпомагане дейността в библиотеката за 2023 г. бяха изразходвани в три основни направления:

Дейност 1. „Създаване на съвременни зали за обучение и развлечение на читателите в Детски отдел ”

Включените изяви предвиждаха надграждане на традициите в работата с читателите-деца и положителния опит от минали години, свързан с обученията и съвместната работа с млади родители. През 2019 година по проект „Знания, умения и иновации за повишаване качеството на неформалното образование в обществените библиотеки” по програма Еразъм + във формата „Мама кафе” бяха проведени три лекционни курса с лектор Росица Александрова /психолог/ на тема „Какво казвам аз, какво чуваш ти”; с лектори от РЗИ на тема „Задължителните имунизации съгласно имунизационния календар в РБългария”, интересна и любопитна лектория с участието на Георги Александров на „Отговорност към възможностите на децата чрез йога”. През 2023 година читалнята е редовно място за срещи на бременни и майки, посещаващи „Академия за родители”.

Младите родители, които посещават тези лектории с голям интерес, посещават Детски отдел на библиотеката със своите малки деца, които се нуждаят от специална, приветлива и уютна среда, както и специално внимание от страна на библиотечните специалисти. Тези дейности изискват радикално преустройство на съществуващата библиотечна среда за потребностите на най-малките посетители на библиотеката.

От друга страна, в библиотеката се провеждат редовни колективни посещения на ученици от основните класове, запознаващи си с информационните възможности и библиотечни услуги, провеждат се уроци по БЕЛ, представят се презентации, посветени на годишнини на автори и на празници от националния календар.

Отделът през лятото съдейства за полезното и приятно прекарване на децата в библиотеката. В рамките на „Лято в библиотеката ” се провеждат разнообразни дейности: „Забавна наука”, „В светът на Микро”, „Прочети, разкажи , нарисуй”, „Домашни любимци”, „Поход на приказките” , творчески ателиета „Работа с хартия”, „Грънчарство”, „Плъстене на вълна”, „Да бродираме шевици”. В „Кино в библиотеката” се прожектират популярни детски филми и анимации по литературни произведения.

Тези изяви също изискват преустройство на детската читалня и залата за книгозаемане, които да отговарят на порасналите нужди и потребности на нашите малки читатели и ученици.

Затова в рамките на този проект бе осъществено цялостно преоборудване и подновяване на библиотечния интериор чрез преустройство на две зали за читателските потребности на най-малките читатели на библиотеката, от една страна, както и на информационните потребности на по-големите ученици и юноши.

Преустройство и оборудване на две читателски зони (за най-малките читатели и юноши) за провеждане на обучения и читателски инициативи, за игри и забавления - **4 075 лв. с ДДС**

1. Зала за деца до 7-годишна възраст

- ПУФ за деца круша - 131 лв. с ДДС
- Автобус детски модул - 648 лв. с Д
- Маса детска Хепи - 120 лв. с ДДС
- Табуретка еко кожа синя - 336 лв. с ДДС

2. Зала за деца над 7-годишна възраст

- Детски столчета - 942 лв. с ДДС
- Маси сгъваеми - 330 лв. с ДДС

- Маса регулируеми - 600 лв. с ДДС
- Маса компютърна - 316 лв. с ДДС
- Етажерка за сядане - 652 лв. с ДДС

Общо за дейност 1 – 4 075 лв. с ДДС

Дейност 2. „Ямболски истории“ (илюстрирана история за миналото на град Ямбол с любопитни и малко известни факти)

През последните двадесет години Регионална библиотека „Г.С. Раковски“, гр. Ямбол продължава да развива активна издателска дейност и да популяризира активно най-ценното от краеведското наследство на Ямболска област. След издаването на библиографския указател „От трезора на времето“, съдържащ библиографска и снимкова информация за най-ценните книги, които притежава библиотеката, акцентът през тази година е насочен към издаване на книгата „Ямболски истории“, илюстрирана история за миналото на град Ямбол, която съдържа голям брой любопитни и малко известни факти от 1700-годишната история на град Ямбол. Преди 2000 г. край древното селище Кабиле е открито едно от най-ранните астрономически съоръжения в Европа, първообраз на древна обсерватория, Ямбол е един от първите български градове, които оказват въоръжена съпротива на османските нашественици, тук е родена първата българска актриса Матилда Попович, Стилияна Параскевова, ушила прототипа на българското знаме, четирима от седемте основатели на Българското книжовно дружество в Браила през 1869 г., бъдещата БАН, са с ямболски корен, оттук през 1915 г. се осъществява първия трансконтинентален полет от Европа към Африка с дължина над 2000 км. с германския чепелин L-59, тук през 1922 г. се издава първото футуристично списание на Балканите, сп. Кресчендо, оттук е коренът на изобретателя на компютъра Джон Атанасов, тук през 1946 г. е създаден и въведен за първи път в България кувьоз за недоносени бебета и мн. др. любопитни факти, които се разказват увлекателно, с много препратки, библиография и ценен архивен илюстративен материал. Ямбол е град с древна история, чийто девиз „Ида от древността, отивам в бъдещето“ не е променян от 1935 г.

- Предпечатна подготовка и печат на краеведска книга „Ямболски истории“ – 250 бр. х 19,80 лв = 4 950 лв. с ДДС

Общо за дейност 2 – 4 950 лв. с ДДС

Дейност 3. Експертно-консултантска, квалификационна и методическа подкрепа за библиотекарите от РБ „Г.С. Раковски“ и област Ямбол

В рамките на дейността бяха планирани и осъществени следните форми за експертно-консултантска, квалификационна и методическа подкрепа:

- Участие на един библиотекар в Националната работна среща на методистите от регионалните библиотеки в град Враца.
- Участие на петима главни библиотекари в Кръгла маса „Перспективи и предизвикателства в експертно-консултантската дейност“, посветена на 70 г. на Методичен отдел на Народна библиотека „Иван Вазов“, Пловдив
- Във връзка с текущото поддържане на актуална информация за състоянието на обществените библиотеки в област Ямбол и във връзка с редовното поддържане на Регистъра на обществените библиотеки бе закупен лаптоп, с който ще се оказва и конкретна помощ по места в читалищните библиотеки.
- Закупуване на лаптоп във връзка с текущото поддържане на актуална информация за състоянието на обществените библиотеки в област Ямбол и във връзка с поддържането на Регистъра на обществените библиотеки към МК - 498 лв. с ДДС
- Участие в Кръгла маса „Перспективи и предизвикателства в експертно-консултантската дейност“, посветена на 70 г. на Методичен отдел на Народна библиотека „Иван Вазов“, Пловдив – 163.70 лв. с ДДС
- Участие в работна среща на методистите от регионалните библиотеки в България в град Враца – 257.78 лв. с ДДС

Общо за дейност 919.48 лв. с ДДС

Основните цели от реализацията на проекта ще ускорят процесите по внедряване на иновативни технологии в библиотечно-информационната дейност в търсене на нови подходи за цялостно и ефективно библиотечно-библиографско обслужване на читателите от региона, за усъвършенстване и осъвременяване на библиотечните колекции и дигитално съхраняване и популяризиране на културното наследство на региона и краеведските колекции и изследвания, ще се подобри дейността за популяризирането им чрез съвременните канали и платформи за бърз обмен и споделяне на информация.

Като резултат от Дейност 1:

- Преустройството, преоборудването и новото обзавеждане на две самостоятелни зали в Детски отдел – за деца до 7-годишна възраст и за ученици от начален и основен курс на обучение, както и преустройството на Детска читалня с ново интериорно обзавеждане ще подобри и осъвремени информационните и комуникационни възможности на отдела за провеждане на различни по форма и съдържание дейности за работа с деца. Така ще се създадат нови възможности за учене и развлечение чрез провеждане на разнообразни и интересни дейности по време на традиционното „Лято в библиотеката“

Като резултат от Дейност 2:

- Чрез подготовката за издаване, отпечатване и разпространение на краеведския сборник „Ямболски истории“ (илюстрирана история за миналото на град Ямбол) ще се обогати единната информационна система за специфичните особености на местното културно наследство, традиции, самодейност, образование, местен бизнес, туристически забележителности, която ще бъде раздадена на всяко читалище в региона и на регионалните библиотеки. Краеведското издание ще повиши авторитета и значимостта на библиотеката като един от най-дългогодишните културни институти в областта, нейното място като стожер и съхранена памет на разнопосочна и многообразна информация за региона. В дългосрочен план планираме да представим в пълнота и популяризираме сред местната общност и останалите фондове, които притежава регионалната библиотека, с цел повишаване интереса към значението на книгата като съкровищница на човешкото познание, наука и култура.

Като резултат от Дейност 3:

- Надграждане на знанията и квалификация на уменията на библиотекарите от региона.
- Устойчивост и мобилност на дейностите по опазване на културното богатство и краеведската памет на отделното населено място. Проектът е в съзвучие с политиката на МК в областта на библиотечно-информационното обслужване и е в съответствие със Стратегията за развитие на културата в област Ямбол.
- Чрез участието в квалификационни форми и обмяна на положителен опит ще се повиши квалификацията на библиотечните специалисти от област Ямбол и качеството на обслужване на читателите в региона.
- Ще се придобият знания за изграждане на краеведски фондове и съхранение на културното наследство на региона.

Очаквани резултати от цялостното изпълнение на проекта:

- Активизиране на дейността по издирване, обработка, дигитализиране и съхраняване на местни краеведски ресурси
- Чрез споделяне на добри практики и работещи модели при участието в програми и проекти се извършва ползотворен обмен на добри практики и оригинални идеи за работа с различни възрастови групи.
- Попълване материалната база на библиотеката с технически средства, за по-модерна и пълноценна работа с ползвателите на библиотеката, както и за съхранение на статистическа информация и др.
- Обсъждане на партньорства и възможности за кандидатстване и финансиране по проекти като възможности за привличане на допълнителни източници на приходи в библиотеките.

В заключение по проекта са изразходвани **9944.48** лв. като неусвоените средства в размер на **53.52** лв. от предоставената финансова подкрепа са възстановени по сметката на Министерството на културата с ПН 2358940 /27.11.2023 г, приложено към отчета.

ПОЛУЧЕНИ И УСВОЕНИ ЦЕЛЕВИ СРЕДСТВА

№	Наименование	сума в лв
1	Получен трансфер по Договор № РД 11-06-243/21.08.2023Г. с Министерство на културата	9998.00
2	Усвоени ЕБК - Раздел II. Разходи по икономически тип:	9825.65
2.1	& 1015 - материали	4573.00
2.2	& 1020 – разходи за външни услуги	4950.00
2.2	& 1051- командировки в страната	421.48
3	Сума за възстановяване	53.52

През изминалата година бе подновена подовата настилка и осъвременен вътрешния интериор на Детски отдел във връзка с реализацията на проекта за регионална дейност. По този повод със собствени средства и труд на стойност 1822,06 лв. бе поставен нов балатум с висока устойчивост, бяха подменени челните надписи на отделните фондове.

През май бе организирано посещение на Регионална библиотека „Априлов-Палаузов“, гр. Габрово с цел обмяна на опит и споделяне на положителни практики, свързани с дигитализацията на местното краеведско наследство.

Продължава поетапно плановата дигитализация на стара ямболска периодика, редки и ценни издания от фонда на отдел „Краезнание“ и др., както и дейностите по създаване и поддържане на инвентарните книги в електронен вариант.

Каталогът от книги, заедно с краеведската картотека е представен на интернет страницата на библиотеката в режим на on-line търсене.

Текущо се поддържа Регистърът на обществените библиотеки на сайта на Министерството на културата за библиотеките от Ямболска област.

II. БИБЛИОТЕЧНИ КАДРИ И БЮДЖЕТ

Библиотеката през изминалата 2023 година разполагаше с щат от 26 служители.

Съгласно ЗДБ на РБ за 2023г. от 01.08.2023 г. са приети стандарти за делегирани от държавата дейности, в т.ч. Библиотека в размер на 24 500 лв. и допълващ стандарт закрити площи 14 460 лв. с Решение №544 от 10 август 2023 г. влязло в сила от 01.01.2023г.

С ПМС N:497 от 29.12.2022 г. бе определен нов размер на минималната работна заплата за страната – 780.00 лв.

Като цяло през 2023 г. бяха изразходвани **716 080** лева бюджетни средства и **10 897** лв. собствени приходи – общо **780 315** лв.

За заплати и осигуровки през изминалата година са изразходвани бюджетни средства в размер на **624 950** лв, за издръжка и дейност на библиотеката – **91 130** лв.

Разпределението на средствата по основните параграфи е както следва:

& 0100 – Заплати и възнаграждение за персонала	– 495 541 лв.
& 0200 - Други възнаграждения и плащания	– 32 972 лв.
& 0500 – Осигурителни вноски от работодатели	– 96 437 лв.
& 1000 – Разходи за издръжка	– 90 681 лв. , в т.ч. :
& 1014 – Книги	– 21 579 лв.;
& 1015 – Материали	– 26 808 лв.;
& 1016 - Вода, горива и енергия	– 17 391 лв.;
& 1020 – Разходи за външни услуги	– 21 216 лв.;
& 1030 – Разходи за текущ ремонт	– 1 376 лв.;
& 1900 - Платени данъци, такси и адм. санкции	– 449 лв.;

Бяха реализирани **11 182** лева собствени приходи.

III. КОМПЛЕКТУВАНЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА БИБЛИОТЕЧНИТЕ ФОНДОВЕ. ОБРАБОТКА И КАТАЛОЗИ.

КОЛИЧЕСТВЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА 2023 г.:

Библиотечен фонд	263251
Набавени библиотечни документи	1765
Отчислени библиотечни документи	4673

Комплектуването, обработването, класирането и каталогизирането на постъпващите библиотечни материали са ключови дейности в работата на библиотеката.

През 2023 г. в Регионална библиотека „Г.С.Раковски” – Ямбол бе реализиран проект по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност”. По този проект бяха закупени и обработени, инвентирани и предадени в отделите 448 броя книги от 32 различни издателства. Книгите бяха подбрани от различни области – художествена литература, детска художествена и отраслова, медицинска, философска, психологическа, езиковедска и др., справочници, речници, учебници и монографии.

Във фондовете на РБ „Георги С. Раковски” през цялата 2023 г. постъпваха библиотечни документи чрез покупка или дарение.

Според утвърдените правила за комплектуване, периодично главен библиотекар от отдел Комплектуване, заедно с главен библиотекар от обслужващите отдели посещаваха книжарници, преглеждаха и закупуваха литература.

През цялата 2023 г. източници за снабдяване бяха: издателство „Сиела Норма АД”, книжарница „Хеликон АД”, издателство „Бълг. писател”, издателство при Тракийски университет, гр. Стара Загора, ЕТ „Здравец -91”, „Здраве и живот”, ЕООД, издателство „Захарий Стоянов” и други.

През 2023 г. библиотеката получаваше дарения на книги от обществени организации и частни лица. Заедно със задължителното оформяне на актове за дарения се издаваха и благодарствени писма. Част от гражданите, дарили книги от личните си библиотеки, са дългогодишни читатели на библиотеката.

Някои от лицата, направили дарения на книги са: Камелия Добрева, Иван Спасов, Самуил Апостолов, Полин Чолакова, Милена Дряновска, Дарина Карчева, Анна Чифудова, Калин Камбуров, Магдалена Недялкова, Румяна Русева, Райна Василева, Десислава Георгиева, Даниела Райчевска, Георги Георгиев и други.

През годината продължи традицията различни автори на книги да даряват творбите си на библиотеката. Някои от тях са: Александър Урумов, Галя Грозданова-Радева, Юлия Благоева-Шопова, Мариана Екимова-Мелнишка, Цветелина Иванова, Мария Панайотова, Клер Костова-Балцер, Явор Тодоров и др.

Местни автори дариха свои книги, чрез което се обогати фонда на отдел „Краезнание”. Част от творците с ямболски корени, дарили свои произведения са: Величка Драганова, Станимир Сотиров, Стефан Койчев, Динко Динев, Величка Демирева, Жечка Киранова, Полина Михайлова, Румяна Русева, Благвеста Куманова, Надя Жечева, Веса Куцарова и други.

Библиотеката получи дарения от обществени организации като: Дружество „Тракия-Ямбол”, „Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия”, Фондация „Петко Груев Стайнов”, „Асоциация на сухопътните войски”, ИК „Тангра”, Куклен театър „Георги Митев”, Ямбол и други.

Продължи традицията да се получават дарения от други библиотеки в страната. Много от тях дариха свои библиографии, библиографски указатели, летописи, с което обогатихме фондовете „Справочно-библиографски” и „Библиотековедски”. Дарителите са: РБ „Проф. Беню Цонев”, гр. Ловеч, РБ „Захарий Княжески”, гр. Стара Загора, РБ „Априлов-Палаузов”, гр. Габрово, РБ „Никола Фурнаджиев”, гр. Пазарджик, РБ „Николай Вранчев”, гр. Смолян, РБ „Любен Каравелов”, гр. Русе, РБ

„Сава Доброплодни”, гр. Сливен, РБ „Партений Павлович”, гр. Силистра, Университетска библиотека при СУ „Св. Кл. Охридски” и други.

По линията на библиотечния книгообмен през годината получихме книги от Народна библиотека „Иван Вазов” – Пловдив, Национална библиотека „Св. Св. Кирил и Методий” - София.

В съответствие с приетия „Закон за задължителното депозирание на печатни и други произведения от 06.07.2009 г.”, както всяка година, така и през 2023 г. бяха изпратени библиотечни документи - депозирани издания към Народна библиотека „Св. св. Кирил и Методий” – отдел Депозит.

През изминалата година библиотечни документи своевременно се обработваха механично и в електронната база данни. Поддържаха се и базата данни за Нетрадиционни носители на информация.

Допълниха се фондовете „Редки и ценни издания” чрез дарени книги, както и на колекцията от графични издания в отдел „Изкуство”, също и нотни издания в Музикален отдел.

След всяка обработена и описана книга се принтираше каталожна картичка и се поддържаха служебният каталог.

От второто полугодие на 2023 г., след пенсиониране на библиотекар от отдела, всички библиотечни процеси се извършваха с един човек по-малко. Това донякъде се отрази на количествените показатели.

През 2023 г. бяха комплектувани **1765** библиотечни материала, от които закупени **1510** броя, на стойност **24 107,08** лв.

Комплектувани бяха и **41** тома периодични издания на стойност **1533,08** лв., които се съхраняват трайно, съгласно режима за съхранение на периодични издания в библиотеката.

Дарените книги бяха **214** броя на стойност **2384,23** лв.

Отчислената литература през годината бе **4673** библиотечни документа. В края на годината, след приключване на ежегодната инвентаризация, се отчисли определен процент книги в съответствие с „Наредба № 3 от 18 ноември 2014 г. за съхраняването, ползването и разпореждането с документи от библиотечния фонд” по причина - липсващи при инвентаризация.

Общо наличният фонд в края на 2023 г. е: **263 251** броя библиотечни документи.

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ И СЪДЪРЖАНИЕ НА РАБОТАТА С ЧИТАТЕЛЯ

4.1. РАБОТА С ЧИТАТЕЛИТЕ НАД 14 ГОДИНИ

През 2023 г. общо за библиотеката бяха привлечени **2 607** читатели, бяха заети **125 709** библиотечни материала и бяха отчетени **50 342** посещения.

През 2023 година усилията на библиотечните работници от **Заемна за възрастни** бяха съпроводени от аварии, които наводниха част от фонда в основното книгохранилище. Последва освобождаване на компрометираните стелажи, заделяне на физически похабени библиотечни материали. Поради влошените условия на работа библиотечните работи се прекратиха и остана за довършване през 2024 година.

Заетите библиотечни материали през годината са **71834**, а при план **24000** бяха отчетени **23947** посещения, новозаписаните читатели са **1389**. Констатира се интерес към библиотеката като институция, може би инфлацията помага за това.

В обслужването на ползвателите, посещаващи отдела всеки работен ден, дейността на библиотекарите се подпомага успешно вече двадесет и седма година от електронния каталог на библиотеката. Седемнадесета поредна година се използва баркод технология за обслужване на ползвателите, която позволява много по-добър контрол върху заеманията и срока на връщане, както и точна информация за движението на всеки библиотечен документ у всеки конкретен ползвател. Тази форма на работа увеличава реалното време за работа с ползвателя, за разговори и беседи за нови книги, автори, библиотечни поредици.

Продължава прочистването на подръчния фонд от остарели по съдържание заглавия, както и на физически похабени екземпляри. Паралелно всяко заглавие се талонира, подрежда във възходяща поредица и предава на отдел „Обработка“ за отчисляване.

Библиотекарите от „Заемна за възрастни“ обогатяват фонда на Заемната с търсени заглавия по пътя на дарителството, като по този начин се набавят нови, актуални библиотечни материали. Поддържа картотека с най-нови заглавия, която самите читатели попълват с търсени заглавия. Активната ни работа по проекта към МК „Българските библиотеки-съвременни центрове за четене и информираност“ се увенча със спечелването му, което е гарант за нови заглавия във фонда.

Ежедневно на отдел „Обработка“ се предават библиотечни документи за поставяне на баркод, чиито стикери са похабени или изтрети.

За много търсени заглавия, които са единични във фонда, се води картотека на заявките, а при съответно връщане на подобно заглавие ползвателят се уведомява по телефона за получаване на съответната книга. Тази практика на съобразяване с потребностите на хората, с цел подобряване на качеството на обслужване утвърждава авторитета на библиотеката като водещ професионален културен институт в града.

Библиотекарите от Заемна за възрастни извършват ежедневно много устни и компютърни справки, с което подпомагат както конкретните читатели, така и колегите от останалите отдели.

Ежедневна е работата със закъснели ползватели, с помощта на телефонни обаждания, съобщения по електронен път и други пътища, но не винаги успешна.

Популяризирането на новополучената литература през годината се извършваше посредством целогодишното поддържане на витрина „Нови книги“ в Залата за свободен достъп.

ОТЧЕТ

за работата на Читалня за възрастни и Музикална читалня за 2023 г.

През 2023 дейността на отдел „Читални” бе насочена към обогатяване и разнообразяване на културния живот в общността, предлагайки разнообразни и интересни инициативи и събития за нашите посетители и читатели – от множество изложби и представяния на книги, през творчески вечери и образователни събития до осигуряване на свободен достъп до разнообразна периодика и научна литература.

През 2023 г., в трите читални: Читалня 1 - за обществено-политическа литература, Читалня 2 – за естествени и приложни науки и Читалня 3 - изкуство и литературознание, беше отчетено обслужване на потребители от всички възрастови групи с разнообразни професии и интереси.

Преобладаващите посетители бяха пенсионери и ученици, които подготвят уроците си, както и студенти. Интернет залите привличаха постоянен поток от хора през цялата година. Освен ползването на Интернет, читателите проявяваха интерес и към ежедневната преса, списания, справочници и научна литература.

Платформата „Уча се” се използваше както от ученици, така и от родители и учители.

Чрез тези дейности и инициативи читалнята се утвърждаваше като привлекателно място за обогатяване на знания и качествено прекарване на свободното време.

През годината заетите библиотечни документи са **29895**, а направените посещения - **11406**.

През 2023 бяха уредени 13 изложби и витрини, с материали на библиотеката. Бяха проведени 6 творчески вечери, 3 представяния на книги, 2 урока и 2 изнесен урок (посещение на библиотекар на място в училище)

Януари

- 145 години от рождението на Пейо Крачолов Яворов – български поет, символист и революционер – витрина с материали от фонда на Регионална библиотека „Г. С. Раковски”
- 160 години от рождението на Алеко Константинов – български писател, общественик и основоположник на организираното туристическо движение в България, сатирик и пътеписец – витрина с материали от фонда на Регионална библиотека „Г. С. Раковски”

Февруари

- „43 картини на ямболски художници” – изложба от фонда на библиотеката
- Творческа вечер за отбелязване на 80 години от рождението на професор Любен Бумбалов.
- 150 години от гибелта на Васил Левски – изложба с материали от фонда на Регионалната библиотека
- 125 години от основаването на БТА - изложба с материали от фонда на Регионалната библиотека

Март

- „Да посрещнем пролетта” – изложба от гоблени по картини на художници
- Юбилейна вечер, посветена на 75 години от рождението на писателя Тотко Найденов.- творческа вечер.

Април

- „100 г. от рождението на Радой Ралин” – витрина с материали от фонда на библиотеката
- Отбелязване на седмицата на програмирането с изнесени уроци в НУ Проф. П. Нойков. 4-ти клас

Май

- 190 години от рождението на Йоханес Брамс – витрина с материали от фонда на библиотеката
- Честване на 95 години от рождението на проф. д-р Иван Славов – творческа вечер.
- „Безопасност в интернет” – беседа за ученици от 3 и 4 клас от НУ ”Проф. Нойков”
- Изложба, посветена на 24 май – Ден на Светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и на славянската книжовност

Юни

- Отбелязване на 95 години от рождението на проф. д-р Дочо Леков – честване на годишнина – творческа вечер.

Юли

- Документална изложба по повод 100 години от отпечатването на първия брой на вестник „Тракиец“ и 130 години от откриването на печатница „Светлина“
- Документална изложба по повод 155 години от смъртта на Стефан Караджа

Септември

- „Простосмъртни богове“ – премиера на книгата на Стефан Койчев (по повод Европейските дни на наследството) – представяне на книга
- Творческа вечер, посветена на 90-годишнината от рождението на ямболския писател, критик и изкуствовед проф. д-р Чавдар Добрев
- „Извинете, аз съм англичанин“ – премиера на книгата на Клери Костова – Балцер

Октомври

- Участие на главни библиотекари в кръгла маса „Перспективи и предизвикателства в експертно-консултантската дейност“, посветена на 75 г. на Методичен отдел на Народна библиотека „Иван Вазов“- Пловдив
- „Какво представлява програмирането“ Урок с роботчетата „Финч“ в компютърната зала на библиотеката с участието на ученици трети класа от НУ „Кирил и Методий“ гр. Ямбол

Ноември

- „Ямболски будители“ – изложба, посветена на Деня на народните будители с материали на библиотеката
- Творческа вечер, посветена на 90 години от рождението на известния белетрист, сатирик и публицист Димитър Кралев.

Декември

- Премиера на книгата на Любомир Котев „Затвори“ или българщината (Книга трета от „Записки върху Записките“)

Обща и текуща дейност през цялата година:

- През годината бяха извършени 6 поръчки по междубиблиотечно книгозаемане към Народна библиотека „Ив. Вазов“- Пловдив
- Бе извършена инвентаризация на фонд „Редки и ценни материали“ и фонд „Старопечатни издания“.
- Беше извършено прочистване на хранилищата на отдел „Читални“ от заглавия с изтекъл срок на съхранение.
- Продължи текущата ежедневна регистрация на получаваните периодични издания в специализираната компютърна програма за периодика
- През годината се извършиха голям брой индивидуални консултации на възрастни потребители в компютърната зала на библиотеката.
- Бе извършено прочистване на хранилищата на отдел „Читални“ от заглавия с изтекъл срок на съхранение.
- Продължи текущото поддържане на картотека „Педагогика“ в помощ на студентите, изучаващи педагогически специалности.
- Продължи ползотворното сътрудничество с читалищните библиотеки от областта при попълване на информационните карти към регистъра на обществените библиотеки.
- За подвързия бяха подготвени и предадени 45 тома вестници и списания.
- Новопостъпилите книги бяха редовно подреджани във специална за целта витрина за привличането на читателския интерес към най-новите заглавия.
- Продължи предоставянето на услугата копиране на материали от фондовете на библиотеката за читатели.

4.2. РАБОТА С ЧИТАТЕЛИТЕ ПОД 14 ГОДИНИ

През 2023 година основен приоритет в работата на Детски отдел беше насърчаването на детското четене и формиране на траен интерес към книгата.

През изминалата година библиотекарите в отдела положиха много усилия за привличане на нови читатели, както и за задържането на записаните вече читатели. В работата се отделя особено внимание на станалите традиционни колективни посещения, на своевременното раздаване на препоръчителни списъци с литература, на различни форми на културно-образователна дейност с децата.

ПОКАЗАТЕЛИ	ПЛАН 2023	ИЗПЪЛНЕНИЕ 2023
ЧИТАТЕЛИ	1200	1216
ЗАЕТИ МАТЕРИАЛИ	25000	23800
ПОСЕЩЕНИЯ	16000	14956

През 2023 г. броят на читателите в отдела нарасна и се приближи до показателите преди COVID пандемията.

Основната част от читателите на отдела са учениците от II до VII клас. Расте и броя на читателите - деца до 7 години. Основният поток от ученици е през лятото, когато се заемат книги по препоръчителните списъци.

Едно от основните предназначения на Детски отдел е да проучва читателските интереси и желания, за да може да комплектува добре своите фондове. Отделът за работа с деца в библиотеката разполага със значителни книжни фондове, които имат универсален характер и дават възможност да бъдат удовлетворени най-различни запитвания и въпроси, които интересуват децата. Става въпрос за научно-популярни издания във всички отрасли на човешкото знание, произведения на художествената литература, списания и вестници.

През изминалата година нашите читатели заемаха от библиотеката актуална художествена литература – поредиците „Дневникът на един дръндьо”, „Тими провала”, „Магическа аптека”, „Скъпо тъпо дневниче”, „Феята от захарницата”, „Майнкрафт”. Търсеха се и книги от Катя Антонова, Мая Дългъчева, Джеймс Уолямс, Рик Риърдън, Майкъл Морпурго, Холи Уеб, Роалд Дал и други популярни автори. Най-малките ни читатели заемаха книги от поредицата „Дисни”, „Франклин” и български народни приказки.

Голям е интересът и към детските енциклопедии, част от които се предоставят за заемане вкъщи. Децата с интерес четат енциклопедии за космоса, човешкото тяло и световната история. През учебната година най-търсената отраслова литература е от областите математика и литературознание.

През 2023 година във фонда на Детски отдел постъпваха ритмично нови книги съобразени с търсенията на нашите читатели – книги за най- малките деца, книги от популярни автори и много енциклопедии.

Чрез абонамент в отдела се получаваха 9 детски списания.

Културна и образователна дейност

Отбелязване на официални празници и годишнини

150 години от обесването на Васил Левски отбелязахме съвместно с ученици от ОУ „Любен Каравелов” и ОУ „Христо Смирненски”.

3 март – Освобождението – празник, посветен на освобождението на България от османско владичество, на който бяха поканени всички участници в читателската инициатива „Да четем за България”. На посетителите на отдела раздадохме знаменца и информационен лист със значението на символите на България.

Урок по родолюбие – „Моят роден край – легенди, традиции, обичаи”, проведен с ученици от V клас от ОУ „Христо Смирненски”.

Седмица на народните будители – презентация „Ямболски будители” беше представена пред ученици от втори и трети клас от НУ „Св. св. Кирил и Методий” и пред деца от ДГ „Червената шапчица” - група „Флупи” и „Смърфчета”.

110 години от рождението на Асен Босев – презентация „С хумора ни забавлява и децата поучава” беше представена пред ученици от III клас от ОУ „Христо Смирненски” и второкласници от НУ „Св. св. Кирил и Методий”.

„Коледна работилничка за най-малките читатели”

Инициативи за популяризиране на четенето сред децата

Препоръчителните списъци за провеждане на лятното четене на учениците разнесохме по училищата. Литературата, която се включва в тях, е съобразена с изучаваните автори и произведения в съответните класове. Списъците, които се подготвят са препоръчителни, насочващи и имат за цел да улеснят децата в голямото богатство и фонд от детска литература, както и да запознаят децата с част от творчеството на наши и чужди класици на детската литература. Произведенията, които се препоръчват, са съобразени с тяхната наличност в Детски отдел на библиотеката.

От 01. 02 до 02. 03. 2023 г. Детски отдел обяви читателска инициатива „Да четем за България”. В нея се включиха 41 деца, които прочетоха 93 книги, посветени на историята и природните забележителности на нашата родина.

Участие в национални библиотечни кампании

Национална кампания „**Поход на книгата**” - 02. 04. 2022 г. до 23. 04. 2023 г.

- Посещение и четене на приказки в ДГ „Радост” - групи „Звездичка”, „Лунички”, „Слънчице”.
- Посещение в ДГ „Билияна” - на децата представихме презентацията „Що е книга” и им показахме интересни книги от фонда на библиотеката.

Седмица на детската книга - 24. 04. 2023 г. до 28. 04. 2023 г.

- Литературен празник „Първият приказник” - презентация за живота и творчеството на Шарл Перо пред ученици от III клас от НУ „Проф. П. Нойков”.
- Среща на писателката Ваня Тайя , автор на книгите „Моливия” и „Мартеничка къдравелка”, с четвъртокласници от НУ „Проф П. Нойков”
- Награждаване на нашия активен читател Пламен Делев с книгата „Сърцатко” от Иван Кръстник.

Национална библиотечна седмица – 09. 05. 2022 г.- 16. 05. 2023 г.

- Колективни посещения на деца от ДГ „Слънце”, група „Черешки”.
- Безплатно записване на ученици от училища в гр. Ямбол.

Ден на четенето – 17. 11. 2023 г. – ученици от III клас от ОУ „П. Р. Славейков” четоха любими книги в читалнята на Детски отдел.

Колективни посещения

През годината Детски отдел посетиха и бяха запознати с правилата за обслужване в библиотеката и с част от богатия ни фонд деца от:

- ДГ „Свобода”, група „Светулка” и „Мики Маус”
- ДГ „Пламъче”, групи „Флупи” и „Мечо Пух”
- първокласници от ОУ „П. Р. Славейков”, гр. Ямбол
- ученици от II клас, участници в клуб „Приятели на книгата ” от НУ „Св. Св. Кирил и Методий” гр. Ямбол
- ученици от I и III клас от ОУ „Христо Ботев”, с. Кукорево
- ученици от V клас от ОУ „Петър Берон” гр. Ямбол

- ученици от I^a и I^b клас от НУ „Св. Св. Кирил и Методий“ получиха свидетелствата си за завършен първи клас.
- През 2023 година в читалнята на Детски отдел се провеждаха срещи на бременни жени и майки, посещаващи „Академия за родители“.

„Лято в библиотеката“

От средата на м. юни до края на м. юли проведохме поредното „Лято в библиотеката 2023“.

Дейностите бяха:

- „Поход на приказката“
- „Да опознаем човешкото тяло“
- „За животните с любов“
- „Да се запознаем с професията на библиотекаря, зъботехника, журналиста“
- Творческо ателие „Да бродираме шевици“
- Творческо ателие „Работа с хартия“

„Лято в библиотеката“ завърши с празник и изложба от направените в творческите ателиета и различните дейности предмети.

Участие в проекти

В рамките на проект на МК „Съвременните библиотеки и дигиталното поколение – в търсене на читатели на утрешния ден“ през 2023 г. си поставихме за цел ДО да се превърне в атрактивно пространство за общуване, четене, игра, в което читателите – деца и юноши да намерят своята книга и да се забавляват.

Чрез закупуване на нови мебели за отдела обособихме два читателски къта - за деца под 7 години, където малките читатели от най-ранна детска възраст могат да се докоснат до вълшебството на хубавите книги.

В читалната зала за деца над 7-годишна възраст желанието ни е да се създаде уютна среда за индивидуална среща с книгите и тя да се превърне в място за творчески занимания –представяне на презентации, провеждане на уроци, игри.

В проекта „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“ сътрудничихме на колегите от отдел „Комплектуване и обработка“ в подбора на нови заглавия.

През годината заложихме на тематични кътове и изложби като форми за популяризиране на фонда и запознаване с творчеството на различни писатели.

В библиотеката бяха уредени кътове с книги по повод на бележити годишнини:

- 395 години от рождението на Шарл Перо – **м. януари**
- 125 години от рождението на Калина Малина – **м. март**
- 130 години от рождението на Елисавета Багряна - **м. април**
- 110 години от рождението на Асен Босев – **м. ноември**
- 90 години от рождението на Панчо Панчев /Дядо Пънч/- **м. ноември**
- Кът с литература, посветен на 1 март
- Кът с литература, посветен на 3 март
- Кът с литература, посветен на 8 март

Витрини с литература имаше и по темите:

- В света на енциклопедиите
- Искам всичко да знам
- Стъпки в науката
- Да научим повече

- Материали за родния край
- За вас петокласници – митове, предания и легенди
- За вас седмокласници - „Как да влезем в гимназия”– учебни материали по БЕЛ и математика
- Книги за пубертета
- Будители народни - низ от светли имена
- Весела Коледа
- Нови книги
- Вечните детски романи
- За най-малките
- Любими детски поредици

През годината периодично се заделя литература за отчисляване. Чрез телефонни обаждания закъснелите читатели се подсещат да връщат заетите книги.

V. СПРАВОЧНО - БИБЛИОГРАФСКА И ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ. КРАЕЗНАНИЕ.

Основните акценти в дейността на отдела бяха по-нататъшното разширяване и подобряване на информационно-справочната дейност и стриктно попълване на краеведската база данни.

За 2023 година са въведени **1300** записа от текущата и ретроспективна база данни „CDF” (данните не включват информация за втори, трети и повече източници), като около 80 процента от тях са дигитализирани. В резултат на 30-годишното редовно поддържане на базата, броят на библиографираните материали достигна **86 400** записа с източници както от местния, така и от националния периодичен печат.

В отдела са регистрирани 88 писмени справки, от тях 76 с краеведски характер и 12 - със справочен характер. От краеведските справки преобладават тези, които се отнасят за културно-историческото наследство на града, селищни проучвания, за видни ямболски дейци и техни публикации, материали за фолклора, спорта.

Отделът подпомага с библиографска и фактографска информация различни регионални изследвания на административни и културни институции, както и на отделни личности.

През 2023 г. в „Справочно–библиографски отдел” и отдел „Краезнание” са постъпили общо 104 библиотечни единици, от които справочници - 6, краеведски –98. Редовно се допълва фонда с новоиздадени книги с краеведски характер.

Поддържат се витрини по повод юбилейни годишнини на събития от местно значение, както и такива на местни творци и общественици.

Работи се по график за дигитализация на архивния местен периодичен печат (1922-1944 г.).

Създадена беше краеведска база данни на региона. Дигитализират се документи за селата от Ямболския край.

Продължи издателската дейност на библиотеката с книгата „Между фактите и фразите: Ямболски истории” на Мария Качулева.

В края на годината бе извършена инвентаризация на библиотечните единици в отделите „Справочен” и „Краезнание”.

ДИРЕКТОР:
(Димитър Бечев)